

Ecologisch Onderzoek

Oukoopsedijk 10, Reeuwijk

Eindrapport

Uitgave: januari 2017

Watersnip-rapport 16A023

Colofon

Titel	Ecologisch Onderzoek
Subtitel	Oukoopsedijk 10, Reeuwijk
Status rapport	Eindrapportage
Projectnummer	16A023
Datum uitgave	Januari 2017
Samenstellers	Brigit van Dam, adviseur Watersnip Advies Amy van den Brink, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	buRO Utrechtseweg 29A 3811 NA Amersfoort
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. R. van Veen

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	TOETSINGSKADER	5
2.1	EUROPESE RICHTLIJNEN	5
2.2	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING	5
2.2.1	<i>Natuurbeschermingswet 1998</i>	5
2.2.2	<i>Flora- en Faunawet</i>	5
2.2.3	<i>Wet natuurbescherming (2017)</i>	7
2.2.4	<i>Natuurnetwerk Nederland</i>	7
2.2.5	<i>Visie Ruimte en Mobiliteit (2014) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013)</i>	9
3	LOCATIEBESCHRIJVING	11
3.1	HUIDIGE SITUATIE	11
3.2	PLANNEN	12
4	RESULTATEN ONDERZOEK	15
4.1	METHODE	15
4.2	FLORA	15
4.3	FAUNA	15
4.3.1	<i>Vogels</i>	15
4.3.2	<i>Vissen</i>	17
4.3.3	<i>Amfibieën</i>	18
4.3.4	<i>Reptielen</i>	18
4.3.5	<i>Zoogdieren</i>	19
4.3.6	<i>Vleermuizen</i>	20
4.3.7	<i>Overige soorten</i>	21
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	23
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	23
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT	24
5.3	CONCLUSIES T.A.V. DE NIEUWE WET NATUURBESCHERMING	24
5.4	ALGEMENE ZORGPLICHT ONDER WET NATUURBESCHERMING	25
6	BRONNEN	27
	BIJLAGE 1 – VOORTOETS NATURA2000	29
	BIJLAGE 2 – AANLEG EN ONDERHOUD BROEIHOOP (ZIE FIGUUR 13):	31

1 Inleiding

Era de Koning Makelaardij is voornemens om nieuwbouw te realiseren op het perceel aan de Oukoopsedijk 10 te Reeuwijk. De huidige bebouwing op het perceel zal afgebroken worden.

In 2006/2007 is, door Watersnip Advies, reeds een ecologisch onderzoek uitgevoerd binnen het plangebied. Daarnaast heeft er in 2009 een toetsing aan de Natuurbeschermingswet plaatsgevonden, omdat het perceel binnen een Natura2000-gebied ligt. Het ecologisch onderzoek is echter zeer verouderd. Een flora- en fauna-inventarisatie heeft een houdbaarheid van 3 tot 5 jaar, afhankelijk van welke beschermde soorten er gevonden zijn. Daarnaast is de huidige wet- en regelgeving anders dan 10 jaar geleden. Dit betekent dat het ecologisch onderzoek en de toetsing aan de Natuurbeschermingswet opnieuw uitgevoerd moeten worden.

buRo heeft hiertoe Watersnip Advies opdracht verstrekt, namens Era de Koning Makelaardij.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Flora- en Faunawet).
Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Natuurbeschermingswet 1998);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toepassing Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, Compensatiebeginsel Natuur, Recreatie en Landschap).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In mei 2016 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Tevens wordt een doorkijkje gegeven van de nieuwe Wet Natuurbescherming die op 1 januari 2017 van kracht is geworden.

Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt

voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

2.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormt de Natura2000 een netwerk van beschermde natuurgebieden. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt.

Deze richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de natuurbeschermingswet (gebiedsbescherming paragraaf 2.2.1) en de Flora- en faunawet (soortenbescherming paragraaf 2.2.2).

2.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.2.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

De Natuurbeschermingswet 1998 is opgesteld voor de bescherming van natuurgebieden in Nederland, zoals Beschermde Natuurmonumenten en Natura2000-gebieden. In de Natuurbeschermingswet wordt bepaald wat mag en niet mag in de beschermde gebieden. Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de waarden van het gebied mogen niet plaatsvinden zonder vergunning.

Het plangebied zelf maakt geen deel uit van en Natura2000-gebied of beschermd natuurmonument. Het wordt echter wel geheel omgeven door Natura2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein'. De voorgenomen werkzaamheden beperken zich tot het plangebied.

Vanwege de ligging van het plangebied te midden van Natura2000-gebied is naast een flora- en faunaonderzoek tevens een voortoets gedaan (zie bijlage 1: Voortoets Natura2000-gebied en hoofdstuk 5, Conclusies). Hiermee wordt een indicatie verkregen over de mogelijke negatieve effecten en welke procedurele vervolgstappen eventueel nodig zijn. Als op grond van de voortoets al duidelijk wordt dat er zeker geen negatieve effecten zijn, is er geen vergunningplicht op grond van de Natuurbeschermingswet. Indien er wel mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn is verdere toetsing noodzakelijk.

2.2.2 *Flora- en Faunawet*

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) van kracht geworden. De Flora- en faunawet is opgesteld om in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen. Van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen zijn er ongeveer 500 beschermd voor de wet. Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a.; (ver)bouwen, slopen, of wegen aangelegd, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd.

De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. De soorten zijn onderverdeeld in drie categorieën: algemeen beschermde soorten (tabel 1 FF-wet), overige soorten (tabel 2 FF-wet) en streng beschermde soorten (tabel 3 FF-wet)

Soorten uit tabel 3 zijn tevens ingedeeld in beschermde soorten die vallen onder het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten en beschermde soorten die vallen onder Bijlage IV van de Habitatrictlijn.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, geldt voor de algemeen beschermde soorten uit tabel 1 een vrijstelling. Ook voor de soorten uit tabel 2 kan een vrijstelling gelden, onder voorwaarde dat er gehandeld wordt volgens een door het ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode. Wanneer het opstellen van een gedragscode niet mogelijk is of niet voldoende blijkt te zijn, moet voor de beschermde soorten uit tabel 2 een ontheffing worden aangevraagd bij de Rijksdienst van Ondernemend Nederland. Voor soorten in tabel 3 dient een ontheffing aangevraagd te worden op grond van een wettelijk belang uit het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten of een wettelijk belang uit de Habitatrictlijn.

Deze wettelijk omschreven belangen zijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (niet van toepassing bij soort van bijlage IV van Habitatrictlijn).

Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Door het nemen van (mitigerende) maatregelen kan een ontheffingsaanvraag in de meeste gevallen voorkomen worden. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade. Deze mitigerende maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Ook het integreren van ecologische maatregelen in onderdelen van het plan met het oog op consolideren van het leefgebied voor populaties kunnen een ontheffingsaanvraag voorkomen.

In het kader van de Flora- en faunawet zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de FF-wet vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feite of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Overigens geldt voor alle planten- en diersoorten de algemene zorgplicht uit artikel 2 van de FF-wet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen,

beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

2.2.3 Wet natuurbescherming (2017)

Per 1 januari 2017 is de nieuwe Wet Natuurbescherming van kracht geworden. Deze nieuwe wet combineert de Natuurbeschermingswet, de Flora- en faunawet en de Boswet. In de nieuwe wet is sprake van gebiedsbescherming, de Natura2000-gebieden en soortenbescherming;

Natura2000-gebieden

In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrichtlijn en worden aangeduid als Natura2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura2000-gebied vallen.

Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstorend effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Soorten

De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregimes soorten "Vogelrichtlijn (wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn" (wnb-hrl)) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime "andere soorten" (wnb- andere soorten).

Ten aanzien van de beschermde soorten hebben er in de nieuwe wet enige veranderingen plaatsgevonden. Er zijn nieuwe soorten bijgekomen en soorten verdwenen van de lijst met beschermde soorten.

De verbodsbepalingen zijn in de Wet Natuurbescherming (in grote lijnen) hetzelfde als in de Flora- en faunawet.

Alle vogels zijn net als in de Flora- en faunawet beschermd. Ten aanzien van broedende vogels en vogels die jaarrond beschermd zijn, gelden dezelfde bepalingen.

In deze rapportage wordt ten aanzien van de aangetroffen en/of te verwachten soorten aangegeven of er veranderingen zijn t.o.v. van de nieuwe Wet Natuurbescherming.

2.2.4 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland in de wet benoemd als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven verkleind wordt. De EHS bestaat uit:

- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgen agrarisch natuurbeheer en;

- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de EHS.

Figuur 1: Ligging van plangebied (met rode cirkel aangegeven) t.o.v. EHS en Natura2000-gebied. (bron: www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl, kaart 8).

De natuur in de EHS is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de EHS zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Het plangebied zelf maakt geen deel uit van EHS-gebied (zie figuur 1), maar het is wel geheel omgeven door EHS-gebied. Er zijn geen bijzondere landschapselementen aanwezig binnen het plangebied. Omdat de ruimtelijke ingrepen zich beperken tot het plangebied en op grond van de ligging van het plangebied, binnen het bebouwingslint aan de Oukoopsedijk, zullen de voorgenomen activiteiten geen schade veroorzaken aan de EHS. Wel dienen licht- en geluidsverstoring tijdens de schemering en nachtelijke uren voorkomen te worden.

2.2.5 Visie Ruimte en Mobiliteit (2014) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013)

Op 9 juli 2014 is de Visie ruimte en mobiliteit (VRM) vastgesteld door de Provinciale Staten. Deze visie geeft op regionaal niveau invulling aan de ruimtelijke ordening en maatregelen op het gebied van verkeer en vervoer.

De belangrijkste doelen van deze nieuwe visie zijn:

- Ruimte bieden aan ontwikkelingen;
- Aansluiten bij de maatschappelijke vraag naar woningen, bedrijfsterreinen, kantoren, winkels en mobiliteit;
- Allianties aangaan met maatschappelijke partners;
- Minder toetsen op regels en meer sturen op doelen.

De Visie ruimte en mobiliteit bestaat uit; De Visie ruimte en mobiliteit, het Programma mobiliteit, het Programma ruimte en de Verordening ruimte 2014.

Ligging plangebied (met rode cirkel aangegeven) t.o.v. compensatieplichtige elementen (bron: www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl, kaart 7).

Het ontwikkelen van nieuwe plannen kan inbreuk maken op te beschermen waarden in het landschap. In sommige gevallen is het noodzakelijk dat er compensatie plaatsvindt als er specifieke natuur-, recreatie- of landschapswaarden verloren gaan. GS heeft hiervoor in mei 2013 de beleidsregel compensatie natuur, recreatie en landschap Zuid-Holland 2013 vastgesteld). Deze beleidsregel is opgenomen in de Visie ruimte en mobiliteit.

In deze beleidsregel is voor een aantal gebieden compensatie noodzakelijk bij het verlies van ecologische waarden. Dit zijn;

- de Ecologische Hoofdstructuur;
- de belangrijke weidevogelgebieden;
- de recreatiegebieden om de stad;
- strategische reservering natuur;
- de karakteristieke landschapselementen.

Biotopen voor Rode lijstsoorten zijn niet langer compensatieplichtig.

Een aantal van de bovenstaande elementen zijn in de omgeving van het plangebied aanwezig. De EHS is reeds genoemd in paragraaf 2.2.3.

Ten oosten van het plangebied bevindt zich belangrijk weidevogelgebied. Dit wordt van het plangebied gescheiden door de Oukoopsedijk en bebouwing aan de oostzijde van deze weg. Belangrijke weidevogelgebieden zijn compensatieplichtig als er sprake is van grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de aanleg van infrastructuur of de uitbreiding van woongebieden die plaatsvinden buiten de bebouwingscontour.

Het plangebied zelf is ongeschikt voor weidevogels door het ontbreken van groot open grasland en de aanwezigheid van een hoge cultuurdruk. Gezien de ligging van het plangebied, aan de westkant van de Oukoopsedijk, is schade aan belangrijk weidevogelgebied uitgesloten.

De overige genoemde waarden zijn binnen en rondom het plangebied niet aanwezig.

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten 113, 449 en ligt in het landelijke gebied van gemeente Bodegraven-Reeuwijk.

Het huidige plangebied is beperkt tot het oostelijke gedeelte van het perceel waar het deel van uitmaakt (zie figuur 4).

Aan de zuidzijde wordt het plangebied met een hek gescheiden van het naburige perceel. Aan de westkant bevindt zich eveneens een hek, dat het plangebied van het oostelijke gedeelte van het perceel scheidt. Aan de noordzijde wordt het gebied door een sloot begrensd en aan de oostzijde door de weg (Oukoopsedijk).

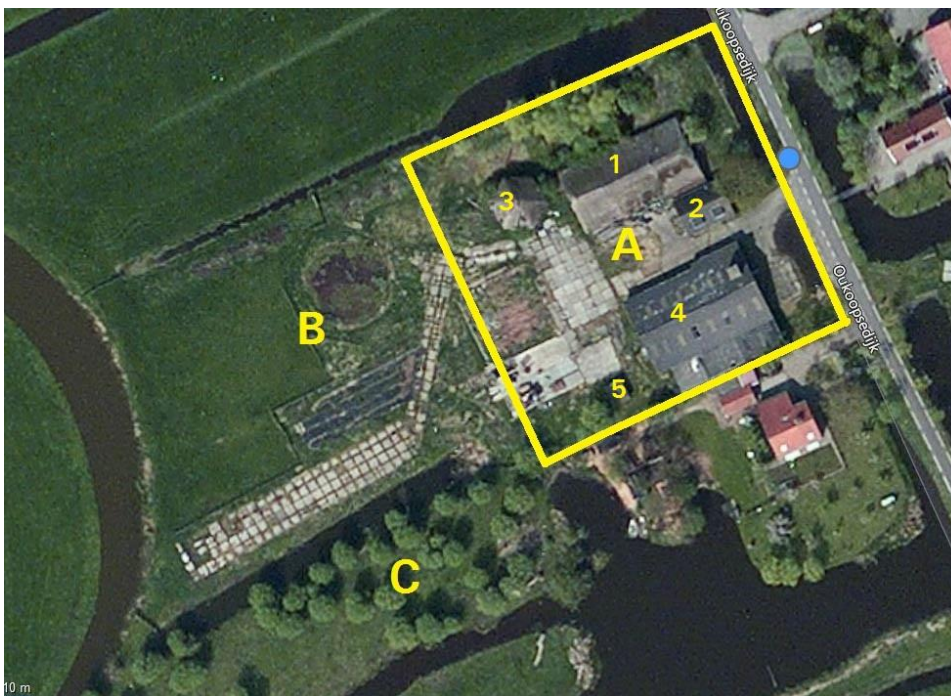

113

Figuur 3: ligging plangebied (met rode cirkel)

Binnen het plangebied bevinden zich in de huidige situatie een oude vervallen boerderij (figuur 4: 1), een woonhuis (figuur 4: 2), hooiberg (figuur 4: 3), grote stal (figuur 4: 4) en een voormalig kippenhok (figuur 4: 5).

Het terrein tussen de grote stal, het woonhuis en de oude boerderij is verhard, evenals het gedeelte tussen de grote stal en de weg. Tussen de oude boerderij en de weg bevindt zich een grasperk. Aan de westkant van het plangebied ligt veel puin van gesloopte bebouwing en de fundering van een voormalige stal is hier deels nog aanwezig.

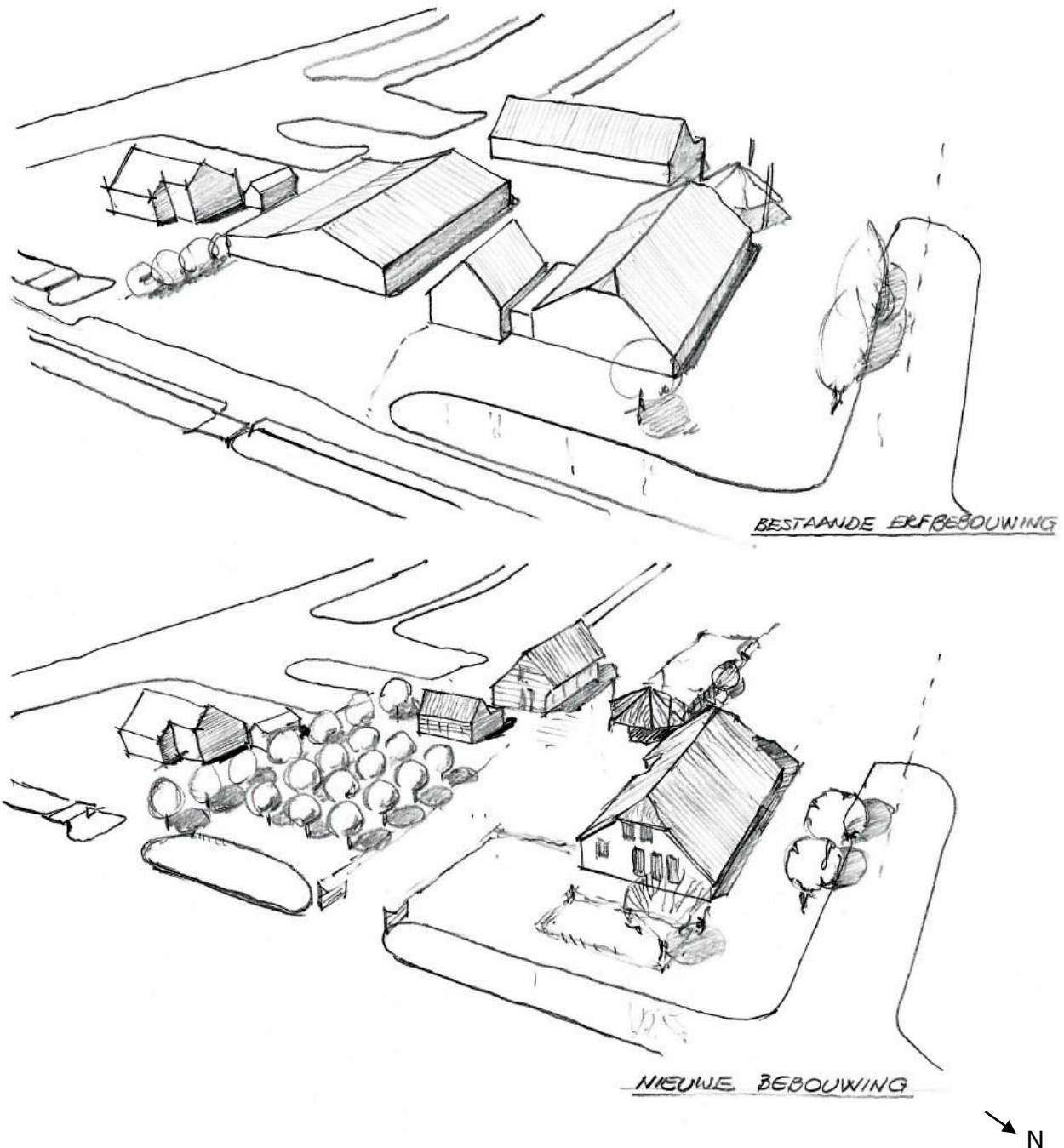
Figuur 4: Plangebied, met geel kader aangegeven (bron: Bing maps).

Op het westelijke gedeelte van het perceel is geen bebouwing meer aanwezig. Fundamenten zijn niet meer zichtbaar, in de huidige vorm bestaat het uit grasland (figuur 4: B). Ten zuidwesten van het plangebied bevindt zich een perceel met knotbomen (figuur 4: C).

3.2 Plannen

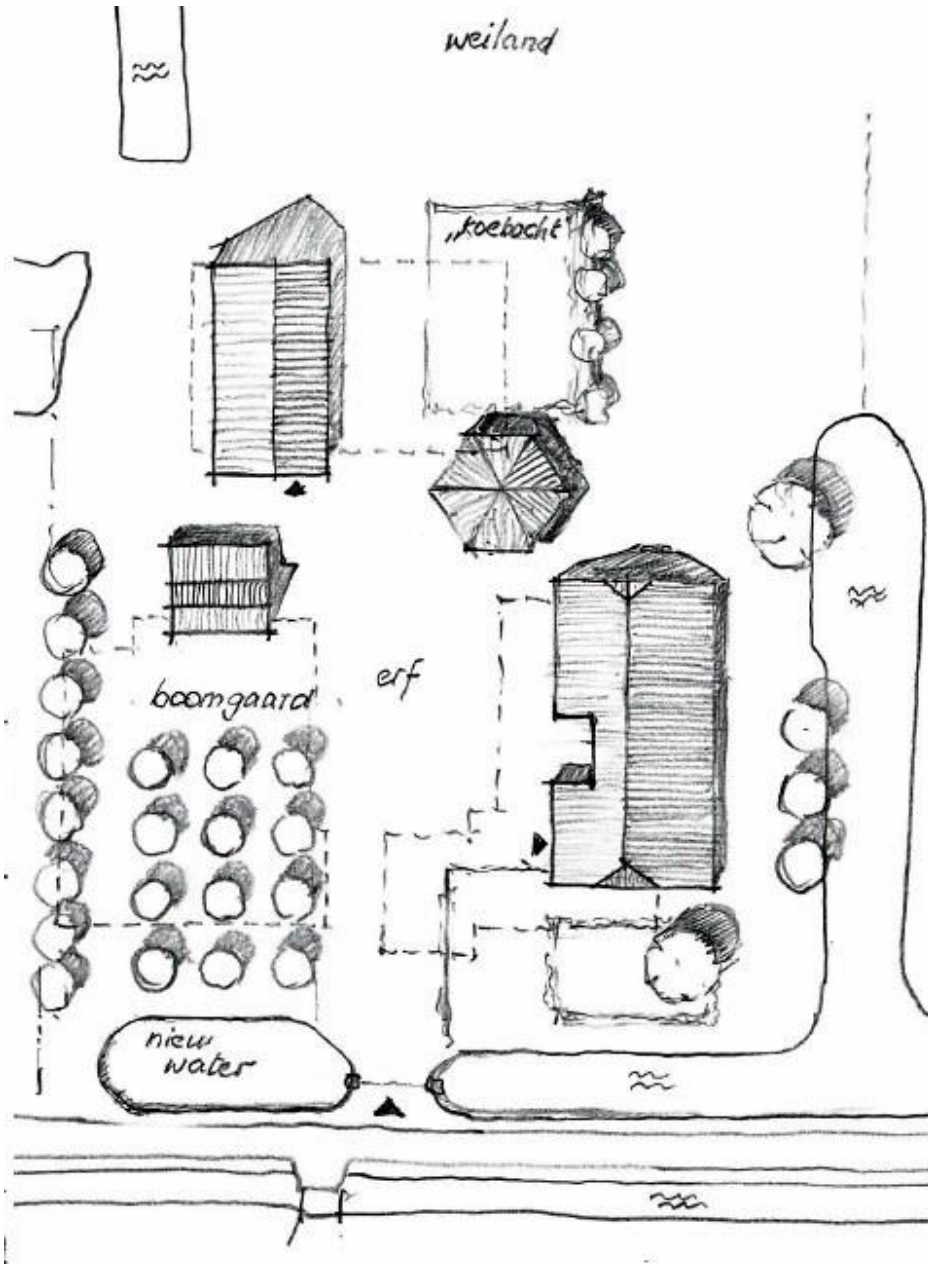
De bestaande bebouwing binnen het plangebied worden gesloopt, om ruimte te maken voor nieuwbouw (zie figuur 5 en 6).

Aan de zuidwestzijde van het plangebied wordt een boomgaard aangelegd en een nieuw watergedeelte gerealiseerd. Het nieuwe water wordt met een duiker in verbinding gesteld met de bestaande sloot ten noorden ervan (zie figuur 5).

Figuur 5: Schets oude en nieuwe situatie plangebied, vanuit vogelperspectief. De in de oude situatie getekende schuur achter de boerderij is reeds gesloopt. (Bron: Ben Kraan Architecten).

Figuur 6: Plattegrond nieuwe situatie (Bron: Ben Kraan Architecten).Figuur 2:

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke (streng) beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op woensdag 25 mei en maandag 30 mei 2016 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tevens is tijdens deze inventarisaties een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

Op dinsdag 31 mei is van 21.30 tot 22.15 uur naar roepende rugstreppadden geluisterd. Het visonderzoek heeft plaatsgevonden op dinsdag 31 mei 2016). Hierbij is met een RAVON-net, model poldervis gevist om de 3- 5 meter.

Op donderdag 26 januari 2017 is het plangebied kort bezocht om nader onderzoek te doen naar verblijfplaatsen voor de Ringslang.

4.2 Flora

Er zijn diverse algemene plantensoorten aangetroffen binnen het plangebied, zoals Grote brandnetel, Ridderzuring, Paarse distel en Gele lis. In het grasperk voor de oude boerderij staat een Esdoorn. Aan de noordkant van de oude boerderij is een groot deel van de vegetatie, met name Braam, verwijderd. De bodem is hier grotendeels bedekt met snoeiafval. Het terrein aan de westzijde van het plangebied is sterk verruigd. Hier staan vooral brandnetels en grassen.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisaties zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in en rond het plangebied, zoals Tjiftjaf, Vink, Merel, Spreeuw, Meerkoet, Witte kwikstaart en Wilde eend (op het perceel ten noorden van het plangebied en in de tussensloot). Tevens werden Tureluur en Grutto (overvliegend) gehoord. In de houten daklijst van het woonhuis bevinden zich enkele nesten van de Boerenwaluw. Ook in de voormalige grote stal bevinden zich nesten van de Boerenwaluw. Deze soort werd hier ook waargenomen (rondvliegend) en jongen werden gehoord. In de stal werden ook oude mestsporen van spreeuwen aangetroffen, die hoogstwaarschijnlijk dateren uit de tijd dat de stal als onderkomen voor vee in gebruik was. In de oude boerderij werden geen nesten aangetroffen.

Het plangebied biedt nestgelegenheid aan verschillende algemene vogelsoorten, met name zangvogels en watervogels. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet verontrust worden. De sloop van de bebouwing dient vanwege de broedactiviteiten van de Boerenzwaluw buiten het broedseizoen plaats te vinden.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. De Huismus en Gierzwaluw werden tijdens de veldbezoeken niet waargenomen.

Figuur 7: Interieur van de grote stal. Op de balken zijn mestsporen van spreeuwen zichtbaar.

De Huismus vindt zijn voedsel (bessen, zaden) op de grond, bij voorkeur in een bewoonde omgeving en agrarische bedrijven met vee, waar voedselresten en gemorste granen te vinden zijn. Dergelijk voedsel is nauwelijks of niet te vinden binnen het plangebied en in de directe omgeving. Voor de Huismus is het plangebied niet aantrekkelijk en voor de Gierzwaluw, die voorkeur heeft voor een stedelijke omgeving, evenmin.

Figuur 7: Dakinspectie bij het woonhuis, houten daklijst met nest van de Boerenzwaluw.

De oude boerderij beschikt over een rieten dak, zonder dakbeschot, waarin veel gaten zitten. De grote stal is voorzien van een golfplaatdak. Beide gebouwen zijn ongeschikt als broedplek voor de Huismus en de Gierzwaluw doordat beschutte plekken onder het dak ontbreken. Het woonhuis heeft een pannendak, dat tijdens het veldbezoek op maandag 30 mei bouwkundig geïnspecteerd is op het voorkomen van jaarrond beschermde nesten. Deze zijn ook hier nergens aangetroffen. De pannen liggen goed aaneengesloten en er bevinden zich geen openingen tussen de pannen (zie figuur 9). De onderzijde van het pannendak, boven de dakgoot, is geheel gesloten. Het is uitgesloten dat Huismus of Gierzwaluw gebruik maken van het plangebied.

Figuur 9: Het pannendak van het woonhuis.

Tijdens de beide veldbezoeken is tevens onderzoek gedaan naar de geschiktheid van de bebouwing voor uilensoorten. Bureaustudie wijst uit dat Steenuil, Ransuil en Kerkuil in de directe omgeving van het plangebied voorkomen. Hoewel een deel van de huidige bebouwing (met name de oude boerderij en de hooiberg) mogelijk geschikt is voor uilensoorten (Steenuil, Kerkuil) werden nergens sporen aangetroffen (braakballen, mestvlekken) die wijzen op de aanwezigheid van uilen binnen het plangebied.

Het is uitgesloten dat uilen gebruik maken van de bestaande bebouwing. Bij gebrek aan bomen is het plangebied niet geschikt voor uilensoorten die in bomen broeden. Het deel van het plangebied dat bebouwd is en ook weer bebouwd zal worden, vormt geen geschikt territorium voor uilen om bijv. te jagen. Alle beplanting is in het voorjaar van 2016 verwijderd. De knotbomen aan de zuidwestkant van het plangebied kan wel geschikt territorium zijn voor uilen. Deze bomen blijven ongemoeid en staan buiten het plangebied. Schade aan uilensoorten is dus bij de vigerende plannen niet aan de orde.

4.3.2 Vissen

Er is visonderzoek gedaan in het slootgedeelte voor de oude boerderij (oostzijde van het plangebied) en aan de noordzijde van het plangebied. Hierbij is gelet op de aanwezigheid van en geschiktheid voor beschermde soorten. Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde soorten Kleine modderkruiper (tabel 2 FF-wet) en Bittervoorn (tabel 3 FF-wet) voorkomen in de directe omgeving van het plangebied.

De onderzochte slootgedeelten bevatten veel bagger. Aan de voorzijde van de oude boerderij is de waterdiepte ca. 0,50 m. Het slootgedeelte aan de noordzijde wordt in westelijke richting steeds minder diep. Ter hoogte van de oude hooiberg bedraagt de waterdiepte slechts 5-10 cm. De waterkwaliteit van de slootgedeelten is zeer matig.

Er werden 16 exemplaren van de Tien doornige stekelbaars en 1 exemplaar van de Blankvoorn aangetroffen. Het voorkomen van deze soorten duidt ook op een matige waterkwaliteit. Beschermde vissoorten werden niet aangetroffen en deze slootgedeelten zijn ook niet geschikt voor beschermde soorten, die een goede waterkwaliteit en een ontwikkelde onderwatervegetatie behoeven. De overige slootgedeelten rondom het plangebied zijn niet onderzocht, omdat die gedeelten ongemoeid blijven.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Er kan aangenomen worden dat de algemeen beschermde Groene kikker, Bruine kikker en Kleine watersalamander (allen tabel 1 FF-wet) voorkomen binnen het plangebied.

Tijdens het veldbezoek op 25 mei werden in de kaasmakerij van de oude boerderij vier exemplaren van de Gewone pad (levend) aangetroffen. Deze soort is algemeen beschermd.

Uit bureaustudie blijkt dat de streng beschermde Rugstreepad (tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrichtlijn / Rode Lijst status 'gevoelig') voorkomt in de bredere omgeving van het plangebied. Van deze soort is bekend dat hij in de omgeving van de spoorlijn Rotterdam-Utrecht, ca. 1,5 km ten zuiden van het plangebied, voorkomt. Voor de aanleg van de spoorlijn is hier destijds zand opgebracht. Op 31 mei is op de planlocatie gericht geluisterd naar de Rugstreepad. De soort werd niet aangetroffen in het plaswater en in de directe omgeving.

De Rugstreepad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Een dergelijk terrein ontbreekt binnen het plangebied. Het perceel ligt laag en de bodem is te nat voor de Rugstreepad om zich in te graven voor de winter.

Voor de voortplanting is de Rugstreepad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Vaak wordt gebruik gemaakt van tijdelijke poeltjes of plassen. Aan de voorzijde van de grote stal ligt vrijwel permanent een grote plas water. Deze plas is echter zeer rijk aan meststoffen doordat vee deze plas dagelijks passeerde. Deze plas is zeer vervuild door uitwerpselen van koeien. Voor de Rugstreepad is deze plas daardoor ongeschikt als voortplantingsbiotoop. De sloten die aan het plangebied grenzen zijn te diep om als voortplantingsplek voor de Rugstreepad te dienen. Binnen het huidige plangebied is geen geschikt overwinterings- of voortplantingsbiotoop aangetroffen voor de Rugstreepad. Tijdens beide veldbezoeken en het avondbezoek is de Rugstreepad nergens gezien of gehoord, hoewel de bezoeken in de voortplantingstijd plaatsvonden. Dit in tegenstelling tot de Gewone pad, waarvan vier exemplaren in de kaasmakerij aangetroffen werden. Het is dan ook uitgesloten dat de Rugstreepad gebruik maakt van het plangebied.

Op basis van de geraadpleegde verspreidingskaarten worden binnen het plangebied geen andere (streng) beschermde amfibieën verwacht.

4.3.4 Reptielen

Tijdens de inventarisatie op 25 mei werd een jong (dood) exemplaar van de Ringslang (tabel 3 FF-wet / Rode Lijst status 'kwetsbaar') aangetroffen in de kaasmakerij.

De Ringslang is een watergebonden slang. Deze soort is voor de voortplanting afhankelijk van broeihopen en overwintert onder meer in oude konijnenholen, in hooihopen, en onder takkenbossen en braamstruiken. De Ringslang komt zeer regelmatig voor in het Reeuwijkse plassengebied en in Polder Oukoop, waarbinnen het plangebied valt.

Op het terrein aan de noordkant van de hooiberg liggen twee takkenhopen van pas gerooid hout, takken, stammen en stobben langs de slootkant. Deze hopen zijn van recente datum, nl. lente 2016, maar prima geschikt als broedhoop voor de Ringslang. Gebruik van deze hopen door de Ringslang kan niet uitgesloten worden. De takken liggen te los om broei of warmte veroorzaken voor het warm houden van eieren. Er is geen maaisel, bladstrooisel of mest in deze hoop aanwezig die broei of warmte afgeeft. Beide hopen bieden wel beschutting en geschikte verblijfplaatsen en kunnen beide dienen als overwinteringsplaats of schuilgelegenheid in het zomerhalfjaar.

De hoop ruige mest, hier en daar afgedekt met hooi, die zich aan de zuidkant van het terrein, achter de grote stal bevindt is bij nader onderzoek niet geschikt voor de Ringslang als voortplantings- en overwinteringsplek. Deze mesthoop wordt nog gebruikt waarbij er regelmatig mest verwijderd wordt. Uit een kort bezoek op donderdag 26 januari bleek dat de mesthoop kleiner is geworden ($\pm 10\text{m}^2$). De kleine mesthoop is, zoals alle mesthopen van ruige mest. Een dynamisch en mobiel gebeuren. Deze mobiliteit is een voorwaarde voor zijn gebruik en dus aanwezigheid. Deze hoop is hierdoor ongeschikt als voortplantings- en/of overwinteringslocatie voor de Ringslang.

Andere (streng) beschermde reptielen worden op basis van de bureaustudie en biotoopkenmerken niet verwacht binnen het plangebied.

Figuur 10: Hooihoop (links) aan de zuidkant van het plangebied en (rechts) hoop snoeiafval aan de noordkant van het plangebied.

4.3.5 Zoogdieren

Aangenomen kan worden dat algemeen beschermde soorten, zoals Haas en Mol (tabel 1 FF-wet) voorkomen binnen het plangebied. Tijdens de veldinventarisatie zijn geen (streng) beschermde zoogdieren waargenomen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aangetroffen voor streng beschermde zoogdieren, zoals de Waterspitsmuis (tabel 3 FF-wet, Rode lijst status 'kwetsbaar'). Uit de bureaustudie blijkt dat deze soort in de bredere omgeving van het plangebied (1-5 km) voorkomt. De Waterspitsmuis is te vinden in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Deze soort heeft oevers met voldoende schuilmogelijkheid nodig, waar hij zich kan terugtrekken om zijn prooi op te eten. De oevervegetatie binnen het plangebied is niet voldoende ontwikkeld om als schuilplaats voor de Waterspitsmuis te dienen. Deze soort wordt hier daarom niet verwacht. Ook andere (streng) beschermde zoogdieren worden niet verwacht binnen het plangebied, omdat deze soorten speciale eisen stellen aan hun leefgebied, waaraan dit plangebied niet voldoet.

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn strikt beschermd (tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrichtlijn).

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals de Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Meervleermuis.

Tijdens de veldinventarisatie is een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

De muren van de oude boerderij beschikken niet over een spouw. Het dak is rietgedekt, maar verkeert in zeer slechte staat; er zitten veel grote gaten in het dak. Een dakbeschot ontbreekt bij het stalgedeelte. De slaapkamers die zich op de verdieping van de oude boerderij bevinden zijn goed afgetimmerd. Hier bevinden zich geen kieren in de wanden en het dakbeschot. Op de gang bevindt zich een opening in de muur, die toegang geeft tot de ruimte onder het rieten dak. Het tocht hier voelbaar. Een bestendig microklimaat ontbreekt binnen de oude boerderij. Er zijn geen beschutte, tochtvrije ruimtes die toegankelijk zijn voor vleermuizen.

De woning naast de boerderij heeft wel spouwmuren. Er zijn geen kieren of gaten in deze muren aangetroffen, behalve de ventilatieopeningen die zich laag in de muur bevinden. De

*Figuur 11: boven – dak van het stalgedeelte van de oude boerderij en slaapkamer.
onder – voorgevel van de woning en de vervallen hooiberg.*

gevel, ook de bovenzijde die met hout betimmerd is, is geheel in tact en vertoont nergens kieren (zie figuur 11).

De houten dakrand van deze woning is voor een deel weggerot, waardoor er grote openingen in zitten (zie figuur 7). Ook hier tocht het merkbaar. De dakpannen liggen netjes en strak op het dak. Er zijn geen kieren waargenomen waar de vleermuizen door kunnen om onder de dakpannen te komen.

De grote stal is voorzien van een golfplaatdak, met aan de binnenzijde een dakbeschot van polystyreen platen. Dit is een vrij open constructie, waar voor vleermuizen geen beschutting te vinden is. De stal heeft geen spouwmuren. De hooiberg is sterk in verval. Ook hier ontbreekt een beschutte ruimte die geschikt is voor vleermuizen (zie figuur 11).

De huidige bebouwing binnen het plangebied biedt geen beschutting en geen verblijfplaats met een bestendig microklimaat. Voor vleermuizen is deze bebouwing ongeschikt, de gebouwen zijn niet in gebruik bij vleermuizen.

Binnen het plangebied bevindt zich slechts een enkele boom. De Es voor het huis is vitaal en vertoont geen gaten of scheuren. Binnen het plangebied bevinden zich verder geen bomen. Er zijn binnen het plangebied geen foerageermogelijkheden voor vleermuizen.

Bij het ecologisch onderzoek in 2006/2007 zijn twee vleermuisinventarisaties (avondbezoeken) in het plangebied verricht, met een bat-detector Petterson D200. Er werd frequent signaal waargenomen van zowel de Ruige als de Gewone dwergvleermuis. Ook de Laatvlieger werd regelmatig gesignaleerd. De vleermuizen bleken gebruik te maken van de knotwilgen op het perceel met knotbomen (figuur 4: C). Dit perceel valt buiten het plangebied. (Watersnip, 2007). De wilgen zijn in de afgelopen jaren flink gedund, maar nog steeds aanwezig. Aangenomen kan worden dat genoemde vleermuissoorten nog altijd gebruik maken van de knotbomen op dit perceel als foerageergebied. De Ruige dwergvleermuis gebruikt de knotwilgen wellicht ook als paarplaats in de herfst (dit bleek bij het vleermuisonderzoek in september 2006 het geval te zijn). Aangezien de knotbomen op dit perceel bij de vigerende plannen gehandhaafd blijven zal er geen schade optreden aan foerageergebied of mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen.

4.3.7 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat er geen (streng) beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten voorkomen binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Deze worden er op basis van de biotoopkenmerken ook niet verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied wordt geheel omgeven door Natura2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein'. Vanwege deze ligging is een flora- en faunaonderzoek tevens een voortoets gedaan (zie bijlage). De voortoets wijst uit dat de geplande werkzaamheden geen schade zullen veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten en habitattypen van het Natura2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein. Er is geen vergunning nodig in het kader van de Natuurbeschermingswet.
- Voor de algemeen beschermde soorten (Bruine kikker, Groene kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Mol en Haas) geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een vrijstelling van de Flora- en faunawet. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de FF-wet wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De FF-wet hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Schade binnen het plangebied aan vogels met jaarrond beschermde nesten is bij de voorgenomen plannen uitgesloten, omdat het plangebied niet in gebruik is bij vogels met jaarrond beschermde nesten.
Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.
- Bij het visonderzoek zijn geen streng beschermde vissoorten aangetroffen. De onderzochte slootgedeelten zijn door hun zeer matige waterkwaliteit en het ontbreken van een goed ontwikkelde onderwatervegetatie niet geschikt voor (streng) beschermde vissoorten. Het in verbinding stellen van het nieuwe slootgedeelte met het bestaande slootgedeelte aan de west- en noordzijde van het plangebied zal daarom geen schade toebrengen aan het leefgebied van beschermde vissoorten.
- De streng beschermde Rugstreepad (tabel 3 FF-wet / Habitatrictlijn Bijlage IV / Rode Lijst status 'gevoelig') komt voor in de wijde omgeving van het plangebied. Op dit moment komt de Rugstreepad niet voor binnen het plangebied. Voorkomen dient te worden dat de Rugstreepad zich, op het moment dat de werkzaamheden zijn gestart, in het voorjaar binnen het plangebied vestigt. Daarom moet ervoor gezorgd worden dat er, vlak voor en tijdens het voortplantingsseizoen (globaal van half april t/m augustus) geen ondiepe poelen en plassen ontstaan waarin

deze paddensoort z'n eieren kan leggen. Daarnaast moet voorkomen worden dat er aan het begin van het overwinteringsseizoen (globaal van half oktober t/m maart) zand en/of grond onbewerkt ligt waarin de Rugstreeppad zich ter overwintering kan ingraven. Hopen zand dienen voorzien te worden van flauwe randen en taluds om ook de vestiging van andere soorten (bijv. Oeverzwaluw en Kleine plevier) te voorkomen binnen het plangebied.

- De streng beschermde Ringslang (tabel 3 FF-wet) is aangetroffen binnen het plangebied. De hoop ruige mest met hooi is ongeschikt voor de Ringslang. Van de recent opgeworpen hopen snoeiafval kan niet worden uitgesloten dat deze gebruikt wordt als overwinteringslocatie en/of schuilgelegenheid. Door het gebrek aan broei is in de hopen zijn ze niet geschikt als voortplantingslocatie. Het verwijderen van een takkenhoop die in gebruik is of waar niet van kan worden uitgesloten dat deze in gebruik is, is ontheffingsplichtig. Deze takkenhopen ligt niet binnen de grenzen van de nieuwe bebouwing. Daarom wordt geadviseerd om deze takkenhoop voorlopig in stand te houden en tevens elders op het terrein een nieuwe broeihoop te realiseren. Indien de takkenhoop toch verwijderd moeten worden dient een ontheffing te worden aangevraagd.
- Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals de Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laativlieger en Meervleermuis (allen FF-wet tabel 3 / habitatrichtlijn Bijlage IV). De bebouwing binnen het plangebied is ongeschikt voor vleermuizen. Geschikte verblijfplaatsen voor boombewonende soorten en foerageergelegenheid binnen het plangebied ontbreken eveneens. Het is waarschijnlijk dat vleermuizen gebruik maken van het perceel met knotbomen dat zich ten zuidwesten van het plangebied bevindt. Dit perceel is in 2006 in gebruik gebleken bij vleermuissoorten als foerageer- en paargebied. Dit perceel blijft geheel in tact bij de vigerende plannen. Wel dient bij sloop- en bouwactiviteiten verstoring van vleermuizen door geluid en licht tijdens de schemering en de nachtelijke uren voorkomen te worden. Ook dient bij eventuele buitenverlichting aan de nieuwbouw rekening gehouden te worden met foeragerende vleermuizen door ervoor te zorgen dat de verlichting niet op het perceel met knotbomen gericht is. Bij voorkeur wordt gekozen voor verlichting in het rood-oranje spectrum. Op grond van bovenstaande is schade aan de duurzame instandhouding van vleermuispopulaties door de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied uitgesloten.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor alle planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht die is opgenomen in artikel 2 van de Flora- en faunawet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora en/of fauna kan hebben, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken.

5.3 Conclusies t.a.v. de nieuwe Wet Natuurbescherming

Binnen de Wet Natuurbescherming (Wnb) is de bescherming van Natura2000-gebieden opgenomen. Dit betekent dat het gebied Natura2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek &

Polder Stein ook in de nieuwe wet als beschermd gebied gehandhaafd blijft. De conclusies ten aanzien van het gebied blijven onveranderd van kracht.

Binnen de soortenbescherming zijn er enige veranderingen. De algemeen beschermde soorten, tabel 1 van de FF-wet, te weten Bruine kikker, Groene kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Mol en Haas), vallen binnen de Wnb onder de bescherming wnb – andere soorten. Uitzondering hierop is de Mol, die geen beschermde status meer heeft.

De provincie Zuid-Holland heeft bepaald dat voor de andere bovengenoemde soorten een algemene vrijstelling geldt. Er hoeven geen extra maatregelen genomen te worden. Wel geldt de algemene zorgplicht.

De Rugstreeppad valt onder de bescherming, wnb – hrl. Bovenstaande conclusies en maatregelen, zoals beschreven onder de Flora- en faunawet blijven onveranderd van kracht.

De Ringslang valt onder de bescherming, wnb – andere soorten. Bovenstaande conclusies en maatregelen, zoals beschreven onder de Flora- en faunawet blijven onveranderd van kracht.

Alle vleermuizen vallen onder de bescherming, wnb – hrl. Bovenstaande conclusies en maatregelen, zoals beschreven onder de Flora- en faunawet blijven onveranderd van kracht.

5.4 Algemene Zorgplicht onder Wet Natuurbescherming

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. ANWB, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, 2004.
2. Dienst landelijk gebied, *Handreiking Flora- en faunawet* oktober 2006
3. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
4. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2013. *Vleermuisprotocol 2013*, 27 maart 2013.
5. Provincie Zuid-Holland, *Visie Ruimte en Mobiliteit*, 9 juli 2014
6. Gedragscode Flora- en Faunawet waterschappen; Unie van Waterschappen, februari 2012
7. Natuurloket: NDFF – quickscanhulop.nl 25-05-2016 10:31:37
8. Watersnip Advies rapport Flora- en faunatoets Oukoopsedijk 10 te Reeuwijk, projectnr. 06A035, februari 2007.
9. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015
10. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 4 oktober 2016

Geraadpleegde internetsites:

11. www.rijksoverheid.nl
12. www.bij12.nl
13. www.ravon.nl
14. www.vleermuis.net
15. www.zuid-holland.nl
16. www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/VRM
17. <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS>
18. www.uvw.nl

Bijlage 1 – Voortoets Natura2000

Aanleiding

Era de Koning Makelaardij is voornemens om nieuwbouw te realiseren op het perceel aan de Oukoopsedijk 10 te Reeuwijk. De huidige bebouwing op het perceel zal afgebroken worden. Hoewel het plangebied zelf geen deel uitmaakt van Natura2000-gebied is het wel geheel omgeven door Natura2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' (zie figuur 1 en 12).

De voorgenomen werkzaamheden beperken zich tot het plangebied. Vanwege de ligging van het plangebied te midden van Natura2000-gebied is naast een flora- en faunaonderzoek tevens een voortoets noodzakelijk om daarmee een indicatie te verkrijgen over mogelijk negatieve effecten van de voorgenomen maatregelen. Ook kan op grond van de voortoets al in een vroeg stadium helderheid verkregen worden over eventuele vervolgstappen. Als op grond van de voortoets al duidelijk wordt dat er zeker geen negatieve effecten zijn, is er geen vergunningplicht op grond van de Natuurbeschermingswet. Indien er wel mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn is verdere toetsing noodzakelijk.

Figuur 12: Ligging plangebied t.o.v. Natura2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein.

Natura2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein

Dit Natura2000-gebied is een speciale beschermingszone in het kader van zowel de Vogelrichtlijn als de Habitatrichtlijn.

De binnen de Vogelrichtlijn beschermde soorten (doelsoorten) die aangewezen zijn voor dit gebied zijn Kleine zwaan, Smient, Krakeend en Slobeend. Deze soorten gebruiken het gebied als foerageer- en overwinteringsgebied en/of als rustplaats.

Een deel van de doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het Natura2000-gebied. Andere soorten, zoals Smient, Krakeend, Slobeend, Kleine zwaan en Kolgans foerageren ook in de bredere omgeving van het Natura2000-gebied.

Natura2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein is, in tegenstelling tot in 2009 (zie Watersnip-Advies rapport 06A035 en passende beoordeling, november 2009), bij de vaststelling aangewezen als vogelrichtlijngebied en niet meer als habitatrichtlijngebied.

Toetsing

Het plangebied ligt binnen de actieradius van de doelsoorten van Natura2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein. Het plangebied zelf is echter niet geschikt voor deze soorten. Groot, open grasland en grote wateroppervlakten ontbreken er en het plangebied ligt dicht bij de weg.

Net ten westen van het plangebied is, buiten de contouren van het Natura2000-gebied, wel enig grasland aanwezig. Dit grasland is echter beperkt in omvang en staat onder cultuurdruk van de omliggende bebouwing en weg. Voor de Kleine zwaan en Smient is dit geen geschikt biotoop als overwinteringsgebied en/of rustplaats.

Ook weidevogels zullen om dezelfde reden geen gebruik maken van dit relatief kleinschalige weidegebied dat ingeklemd ligt tussen Oukoopsedijk 10 en De Wiltenburg, met als zuidelijke afscherming een rij knotwilgen.

Ook na afronding van de werkzaamheden, als het gebied in zijn nieuwe functie in gebruik genomen is, zal er geen schade toegebracht worden aan de beschermde soorten uit het Natura2000-gebied. De cultuurdruk in het plangebied is in de afgelopen jaren sterk afgenomen doordat de agrarische bedrijvigheid uitgeplaatst is. In de nieuwe situatie, waarin het gebied een woonfunctie krijgt, zal er nog steeds sprake zijn van een lagere cultuurdruk ten opzichte van de vroegere situatie met agrarische bedrijfsvoering.

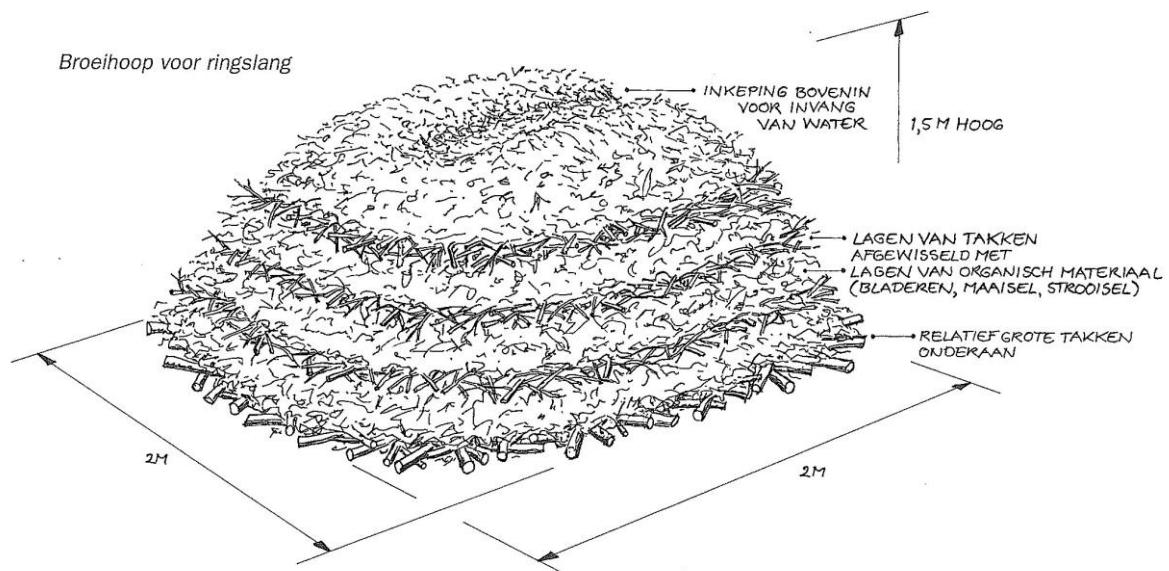
Conclusie

De geplande werkzaamheden in het plangebied aan de Oukoopsedijk 10 zullen geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten van het Natura2000-gebied Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein. Een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet nodig.

Juni 2016
Watersnip Advies

Bijlage 2 – Aanleg en onderhoud broeihoop (zie figuur 13):

- De broeihoop moet minstens 2 bij 3 bij 1,5 meter bedragen en op een schaduwrijke plek ingericht te worden. Voor de opbouw van de hoop kunnen takken, bladeren en riet gebruikt worden. Het materiaal dient vrij grof te zijn, zodat de Ringslang ertussen kan kruipen, omdat de Ringslang zich niet kan ingraven.
- Geadviseerd wordt om ook paardenmest in de broeihoop te verwerken. Om uitdroging van de broeihoop te voorkomen en de warmte erin vast te houden moet de hoop afgedekt worden met grasmaaisel en/of slootschoningsmateriaal, dat jaarlijks aangevuld wordt. Voor het onderhoud van de broeihoop dient er om de twee jaar onderin nieuwe paardenmest aangebracht te worden.

Figuur 13: aanleg broeihoop voor de Ringslang.

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
+ 31 (0)182-395460
www.watersnipadvies.info
advies@watersnip.info

